

A Balatoni Múzeum természettudományos – a helyi ökoszisztémák – dioráma állattani anyagának felújítása, restaurálása

Beszámoló

Bevezetés

Az állapotfelmérést (2008.09.11.), valamint a diorámák lebontását követően (amelyet, mások végeztek el) a tényleges munkálatok 2009.03.18-án kezdődtek meg. Az összes munkafolyamat, helyben végződött, egyetlen preparátum szállítása sem valósult meg, hiszen a szállítással járó kisebb-nagyobb rongálás, egyéb kár, sérülés, így megelőzhető. A preparátumokat a múzeum a felújító, restauráló munkálatokig a felső emelet dísztermében szakszerűen tárolta. A felső szint folyosóján alakítottam ki egy munkaasztalt, ahol a különböző munkafolyamatok zajlottak. A preparátumok restaurálása szakaszokban zajlott. Először a madarak kerültek sorra, majd az emlősök, ezt követték a halak és végezetül a hüllők és a kétéltűek. Összesen 170 preparátum (madarak 92 példány, halak 60 példány, emlősök 11 példány, hüllők 4 példány, kétéltűek 3 példány) felújítása történt meg. Az utolsó munkálatok, simítások 2009.04.30-ával fejeződtek be. A restaurált, felújított anyagok a díszterembe visszakerültek ideiglenesen, a diorámák végleges elkészültéig. A preparátumokat a tárolás ideig lefóliáztam, valamint mérgeztem, hogy állapotuk ne romoljon.

A munkafolyamatok, fázisok rövid bemutatása

Az összes preparátumra igaz volt, hogy leporolódtak, lemattultak, színüket veszítették. A madarak és az emlősök esetében a teljes tollazatot és szőrzetet mosni, zsírtalanítani kellett. Az „elődöm”, aki a preparátori munkákat végezte, igen felszínesen takarította, zsírtalanította a bőrt, így sok esetben az alapos konzerválás esetében sem sikerült a kártevőket távol tartani. Ez azt jelenti, hogy sok esetben a bogár és a moly külön-külön, vagy együttesen, madarak esetében a tollazatot és lábakat és a csőrt borító szarut, az emlősöknél pedig a szőrtakarót károsította meg. Az utólagos konzerválást és zsírtalanítást követően a pigmentált részek megfestése következett (csőr, csüd, tibia, orr). Nagyon gyakori volt az, hogy a madár preparátumok lábujjairól a szarupikkelyeket csontozatig letakarították. A konzerváláshoz nátrium meta-arsenitet, formalint és izopropil alkoholt használtam.

A halak esetében a korábbi kiállítás kialakításakor keletkezett hibákat, sérüléseket kellett eltüntetni, valamint a preparálást követő további száradásból eredő töréseket, elválásokat. Gyakori volt a különböző úszó hibák, valamint a bőr elválása, szétrepedése. Miután a hibákat javítottam, pótoltam, a bőr újrafestése következett, ezt pedig egy lakkréteg zárta.

A hüllők és kétéltűek esete nagyon hasonló volt a halakéhoz, így a már a korábban említettek szerint jártam el.

A végső feladat a preparátumok behelyezése a diorámákba, amely előre láthatólag augusztusban várható. Egy utolsó mérgezés ilyenkor még szükséges lehet.

Barkóczy Csaba

Itt megtekinthető néhány preparátum restaurálás előtti és utáni állapota:

Restaurálás előtt:

Restaurálás után:

